

“Lawina bieg od tego zmienia,
Po jakich toczy się kamieniach”
Czesław Miłosz, *Traktat Moralny*

List dyrektorów instytutów Polskiej Akademii Nauk po zabójstwie Prezydenta Gdańska
Pawła Adamowicza

Pracownicy instytutów Polskiej Akademii Nauk z przerażeniem i smutkiem przyjęli wiadomość o śmierci Prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza, który padł ofiarą ataku nożownika w czasie koncertu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Łączymy się w bólu z Rodziną tragicznie zmarłego Pana Prezydenta, jego przyjaciółmi i wszystkimi Polakami, którzy przejęci są grozą tego wydarzenia.

Od lat z niepokojem obserwujemy wzrost napięcia w przestrzeni publicznej, promowanie i wykorzystywanie mowy nienawiści do celów politycznych, brutalizację języka, która zastąpiła język porozumienia. Strzelba, którą ktoś powiesił na ścianie kilka lat temu, w końcu wypaliła, po raz drugi zabijając niewinnego człowieka. Z przerażeniem stwierdzamy, że nawet tak tragiczne wydarzenia nie powstrzymują niektórych przed niedopuszczalnymi, barbarzyńskimi komentarzami.

Nie możemy przejść do porządku dziennego nad tym, co się stało. Podgrzewanie konfliktów, promowanie brutalności i siły, tolerowanie dyskryminacji, tani populizm, nieuchronnie prowadzą do tragedii. Zwracamy się do polityków o wyciągnięcie wniosków z tego tragicznego wydarzenia. Granica, za którą otwiera się droga do bezprawia i rozpadu Państwa, została właśnie przekroczona. Nie idźmy tą drogą.

Apelujemy do wszystkich uczestników społecznych debat, dziennikarzy, a nade wszystko do moderatorów życia politycznego o stanowcze odrzucenie mowy nienawiści, która wywiera destrukcyjny wpływ na ludzką świadomość i pobudza do przemocy. Protestujemy przeciwko wszelkim odmianom populizmu, który stanowi zagrożenie dla społecznego ładu w naszym wspólnym domu, jakim jest Polska. Odnowa życia publicznego w duchu wzajemnego szacunku jest naszą jedyną szansą.

Polska stoi przed wielkimi wyzwaniem. Widoczne na świecie zmiany ekonomiczne, polityczne i społeczne mają i będą miały coraz większy wpływ na nasz los. Temu wyzwaniu należy stawić czoła za pomocą racjonalnej polityki. Nowy porządek polityczny, nowy ład ekonomiczny, nowe możliwości w edukacji wymagają odważnych i mądrych decyzji, opartych na zrozumieniu tych mechanizmów. Apelujemy, by wszystkie siły opiniotwórcze oraz kręgi polityczne skoncentrowały się na sprostaniu tym wymaganiom. W przeciwnym razie będziemy mieli do czynienia z dalszym wzrostem społecznego poczucia zagubienia, wynikającym z tego wzrostem napięcia oraz – oby NIGDY więcej – kolejnymi tragediami, takimi jak śmierć Pana Prezydenta Pawła Adamowicza.

Pod listem podpisali się dyrektorzy instytutów Polskiej Akademii Nauk:

Lech Mankiewicz, Centrum Fizyki Teoretycznej PAN
Andrzej Dworak, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN
Anna Zielińska, Instytut Slawistyki PAN
Łukasz Stettner, Instytut Matematyczny PAN
Sławomir Jarosz, Instytut Chemii Organicznej PAN
Sebastian Tarcz, Instytut Systematyki i Ewolucji Zwierząt PAN
Małgorzata Witko, Instytut Katalizy i Fizykochemii Powierzchni PAN
Marek Potrzebowski, Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN
Krzysztof Galos, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN
Marcin Opało, Instytut Chemii Fizycznej PAN
Paweł Zięba, Instytut Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN
Wacław Dziurzyński, Instytut Mechaniki Górotworu PAN
Jacek Koronacki, Instytut Podstaw Informatyki PAN
Monika Stanny, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN
Jarosław Włodarczyk, Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN
Maciej Eder, Instytut Języka Polskiego PAN
Marek Figlerowicz, Instytut Chemii Bioorganicznej PAN
Tomasz Mazgajski, Muzeum i Instytut Zoologii PAN
Jan Kiciński, Instytut Maszyn Przepływowych PAN
Jan Marcin Węsławski, Instytut Oceanologii PAN
Elżbieta Witkowska - Zaremba, Instytut Sztuki PAN
Ewa Słaby, ING PAN
Rafał Kowalczyk, Instytut Biologii Ssaków PAN
Waldemar Świdziński, Instytut Budownictwa Wodnego PAN w Gdańsku
Beata Orlecka-Sikora, Instytut Geofizyki PAN
Władysław Lasoń, Instytut Farmakologii PAN
Tadeusz Burczyński, Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN
Grzegorz Motyka, Instytut Studiów Politycznych PAN
Zbigniew Trybuła, Instytut Fizyki Molekularnej PAN
Marianna Czaplicka, Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN
Andrzej Rychard, Instytut Filozofii i Socjologii PAN
Piotr Zielenkiewicz, Instytut Biochemii i Biofizyki PAN
Bożena Moskwa, Instytut Parazytologii im. Witolda Stefańskiego PAN
Bogdan Wolko, Instytut Genetyki Roślin PAN
Iwona Słanislawska, Centrum Badań Kosmicznych PAN
Michał Witt, Instytut Genetyki Człowieka PAN
Konrad Wołowski, Instytut Botaniki im. W. Szafera PAN
Marta Miączyńska, Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie
Lech W. Szajdak, Instytut Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN
Cezary Sławiński, Instytut Agrofizyki PAN
Jacek Skomłał, Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN
Jarosław Dziadek, Instytut Biologii Medycznej PAN
Roman Puźniak, Instytut Fizyki PAN

Mikołaj Sokołowski, Instytut Badań Literackich PAN
Andrzej Szablewski, Instytut Nauk Ekonomicznych PAN
Elżbieta Wilk-Woźniak, Instytut Ochrony Przyrody PAN
Mariusz Piskuła, Instytut Rozrodu Zwierząt i Badań Żywności PAN
Maria Barcikowska-Kotowicz, Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN
Andrzej Jeżowski, Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN
Piotr Życki, Centrum Astronomiczne im. M. Kopernika PAN
Wojciech Kriegseisen, Instytut Historii PAN
Jerzy Maik, Instytut Archeologii i Etnologii PAN
Teodozja Rzeuska, Instytut Kultur Śródziemnomorskich i Orientalnych PAN

W imieniu Akademii Młodych Uczonych PAN list podpisała:

Anna Ajduk, Akademia Młodych Uczonych PAN